

Universiteit
Leiden
The Netherlands

Interview Royaltykenner Jeroen Snel: "Willem Alexander is in zijn hart een hele gewone jongen die het liefst met jullie een biertje zou drinken ergens in Leiden"

Hekert, J.; Weij, R. van der

Citation

Hekert, J., & Weij, R. van der. (2009). Interview Royaltykenner Jeroen Snel: "Willem Alexander is in zijn hart een hele gewone jongen die het liefst met jullie een biertje zou drinken ergens in Leiden". *Bestuurskundige Berichten*, 24(2), 14-17. Retrieved from <https://hdl.handle.net/1887/3211815>

Version: Not Applicable (or Unknown)

License: [Creative Commons CC BY-NC-ND 4.0 license](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/)

Downloaded from: <https://hdl.handle.net/1887/3211815>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

Interview Royaltykenner Jeroen Snel

“Willem Alexander is in zijn hart een hele gewone jongen die het liefst met jullie een biertje zou drinken ergens in Leiden.”

Door Jasper Hekert en Roel van der Weij

Welke rol speelt het Koninklijk Huis in de Nederlandse samenleving?

In eerste instantie geeft het ons enorm veel identiteit als land. Wat voor regering we ook hebben, of die nou links of rechts is, het feit dat we het Koninklijk Huis hebben geeft toch een soort continue uitstraling, intern, maar ook naar buiten toe. Ook bijvoorbeeld in tegenstelling tot Amerika, waar de huidige president Barack Obama een heel ander imago en beleid heeft dan zijn voorganger George Bush. Ons Koninklijk Huis zorgt voor een bepaalde identiteit. Wij Nederlanders hebben behoefte aan zo'n gemeenschappelijke deler, iets wat van ons is. Als ik in het buitenland op vakantie ben, ben ik trots om te zeggen dat ik uit Nederland kom.

Denkt u dat Beatrix ook het politiek gekonkel af en toe een beetje glad strijkt?

Ik denk dat zij dit zelf wel als haar taak ziet. Of het ook echt zo is weet ik niet. De macht van de koningin is zo groot als de zwakte van de ministers. Als zij haar ruimte geven, dan groeit haar macht. Beatrix neemt haar taak heel serieus en benut haar bevoegdheden maximaal. Zo laat ze alle stukken komen van alle ambassades over de wereld, laat ze zich continu informeren en komt de premier iedere maandag langs.

Zo'n inhoudelijke functie van het Koninklijk Huis is niet vanzelfsprekend. Er zijn ook koningshuizen die een meer symbolische functie hebben. Is zo'n model wenselijk voor Nederland?

Ik denk het niet. Willem Alexander en de koningin zitten er helemaal niet op te wachten. Willem Alexander reist nu de hele wereld rond voor de Verenigde Naties. Hij is voorzitter van een speciale commissie om in beeld te brengen hoe het staat met de millenniumdoelstellingen. Een heel inhoudelijke functie, waarbij hij veel mensen ontmoet en veel moet vergaderen. Als hij koning zou zijn met alleen de functie van lintendoorknipper, moet dat heel frustrerend voor hem zijn. Het Koninklijk Huis in een land als Zweden heeft meer een symbolische functie.

Daar zeggen ze dat het zijn voordelen heeft, de koning kan dan zeggen wat hij vindt. Bij ons kan dat niet, want de minister is verantwoordelijk. Politiek gezien heeft het voordelen, maar eigenlijk geloof ik daar niet zo in. Als de koning iets zegt wat haaks staat op het regeringsbeleid, dan heb je volgens mij alsnog een probleem, ook al maakt de koning geen deel meer uit van de politiek. Ik ben er wel voorstander van om het zo te houden. Maar honderd procent akkoord met ons systeem kan ik ook niet zijn, want er zijn een aantal dingen nogal ondoorzichtig en daarom ondemocratisch. Bijvoorbeeld de premier die iedere maandagmiddag langsgaat. Dat blijft tot het geheim van paleis Noordeinde of Huis ten Bosch en dat vind ik eigenlijk niet goed. Je wilt gewoon weten wat er wordt besproken, we zijn een open democratie. Dat gaat een beetje tegen mijn gevoel in.

U refereerde naar prins Willem Alexander die namens de Verenigde Naties internationaal opereert. Hoe wordt ons Nederlandse Koninklijk Huis gezien in een internationale context?

Het wordt zeer gewaardeerd. De contacten zijn enorm goed. Als je het vergelijkt met wat Haakon van Noorwegen of Victoria van Zweden doen, dan is dat veel minder van belang dan wat onze Willem Alexander en Maxima doen. Ze nemen hun taak heel serieus hier en ze werken hard. Voordat ik dit programma deed dacht ik dat je als prins best wel een luizenleventje had. Een jetsetterig bestaan met vliegtuigen tot je beschikking, bediening en personeel. Dat is ook wel waar, maar de keerzijde is wel dat er ontzettend hard gewerkt wordt. Als ik in het buitenland meereis van 's ochtends vroeg tot 's avonds laat, dan word ik gek.

Kunt u de weekagenda van de koningin beschrijven?

Als Beatrix in Nederland is heeft ze maandagochtend een vergadering met haar staf. De tweede helft van de ochtend komen daar Willem Alexander en Maxima met hun staf bij. 's Middags heeft ze de premier op de thee. Dinsdag en

woensdag gaat ze het land in op werkbezoek of naar de Raad van State, waar ze voorzitter van is. Donderdagmiddag en vrijdag is ze vrij en gaat ze paardrijden of boetseren. Ze is ook al 71 jaar oud, anderen zijn allang met pensioen.

Willem Alexander heeft een idiote agenda, dat is hollen of stilstaan. Evenals Maxima. Zij bundelt vaak wat bezoeken aan elkaar, zodat ze wat langere tijd van huis is en ze niet constant afscheid hoeft te nemen van de kinderen.

In het buitenland zit die agenda helemaal volgepropt. Ze beginnen met een werkontbijt met allemaal officials. Dat gaat de hele dag door tot het diner aan toe. Ik haak dan al vaak eerder af om een biertje te gaan drinken.

Wat is het belang van die staatsbezoeken?

In eerste instantie de vriendschappelijke betrekkingen nog eens benadrukken. Daarnaast gaat er vaak in het kielzog een handelsdelegatie mee. En dat werkt. Anderhalf jaar terug waren we in India. Hier lagen wat contracten te wachten, die net nog dat ene zetje nodig hadden voordat ze getekend zouden worden. Als een staatshoofd komt raakt zo'n bedrijf daar een beetje van in de ban. Op dat moment wordt zo'n contract gelijk getekend.

Is het tevens een diplomatiek middel dat in een onstabiele omgeving gebruikt kan worden?

Jazeker. Beatrix was een keer in Thailand, waar een Nederlandse gevangene vastzat voor drugshandel. Door haar toedoen komt hij dan vrij. Er wordt dan veel achter de schermen geregeld.

Koningin Beatrix is nu bijna dertig jaar bezig, sinds 1980. Hoe kan op haar ambtstermijn worden teruggekeken?

Beatrix was heel zakelijk. Dat bedoel ik eigenlijk positief. Heel professioneel. Ze laat nooit wat aan het toeval over. Ze wil alles, bijvoorbeeld bij een staatsbezoek, tot in de puntjes geregeld hebben en invloed hierop uitoefenen. De monarchie tot 1980 was helemaal niet zo populair. Juliana wel als vrouw, maar toen Beatrix werd ingehuldigd waren er gigantische rellen in Amsterdam. Het had weinig gescheeld of er waren doden gevallen. De knallen en gevechten waren te horen tot in de Nieuwe Kerk bij de inhuldigingsceremonie. Hans Wiegel was toen minister van Binnenlandse Zaken. Hij is toen uit de kerk gegaan naar het hoofdbureau van politie, om de boel persoonlijk nog te redden. Sinds 1980 is de monarchie alleen maar in populariteit gegroeid.

Behalve haar zakelijke kant heeft ze ook een warme kant. Een hele moederlijke kant. Dat zie je bij rampen, zoals in de Bijlmer, Enschede, Volendam en laatst in Apeldoorn. Het is heel cru, maar de populariteitscijfers zijn sinds 30 april nog meer toegenomen. Het zat op 80% en nu op 86 % van de mensen die voor de monarchie zijn. Dat is echt skyhigh. Sowieso bij een ramp gaat de koningin erheen om haar medeleven te tonen. Niet alleen en publiek, maar soms ook in stilte. Zo ging ze in Apeldoorn naar

het ziekenhuis zonder de pers in te lichten, dat hoor je dan achteraf pas. Voor die mensen en de slachtoffers doet het enorm veel als de koningin komt. Zij is ons symbool, ons staatshoofd. Zij is Nederland. Dat kan je leuk vinden of niet, maar het heeft wel een functie. In ieder geval in emotionele zin. Het is zeker een toegevoegde waarde.

Hoewel ons Koninklijk Huis een functie heeft is er altijd kritiek op het kostenplaatje. Is dit inderdaad niet exorbitant hoog?

Het is niet te vergelijken. Je kunt het niet vergelijken met Engeland, dat veel groter is, of België waar de hele boekhouding anders is geregeld. Frankrijk is een republiek, daar geven ze meer geld uit aan de president dan wij aan de koningin. Er is ooit een bureau geweest dat het heeft uitgezocht en tot de conclusie kwam dat het meer opleverde dan kostte. Vooral voor de Nederlandse economie, als er weer handelscontracten worden getekend. Want laten we eerlijk zijn, als Balkenende op staatsbezoek zou gaan als minister-president, heeft dat veel minder statuut dan een vorstin. Het levert veel op voor de BV Nederland. Buiten dat is die familie de geschiedenis van ons land. Daar is onze identiteit gevormd.

“Het moment van inhuldiging komt met de minuut dichterbij.”

Er klinken steeds meer geluiden over de wissel naar Koning Willem IV. Wat is daarover te zeggen qua tijdschans?

Ik heb heel vaak gezegd dat dit zal plaatsvinden op 30 april 2010. Dat komt nu steeds dichterbij. Maar niemand weet het zeker. Willem Alexander zei twee jaar terug dat hij het zelf nog niet wist. Nu inmiddels misschien wel. Verder heeft hij gezegd dat het moment van inhuldiging met de minuut dichterbij komt. Dat vind ik een heerlijke uitspraak, want het zegt helemaal niets. We weten het niet. Er zijn heel veel scenario's en theorieën. Het moet gerelateerd zijn aan een Koninklijke datum en er moet een stabiel kabinet zijn. Als Wilders premier wordt stelt de koningin het misschien nog even uit. Ik denk echter niet dat het nog heel lang duurt.

Wat zullen we gaan merken als de wissel komt?

Drie maanden van tevoren wordt het aangekondigd om 7 uur 's avonds op alle nieuwszenders. Sowieso raakt iedereen dan in de ban van dat moment. We hebben behoefte aan feest, net zoals het huwelijk op 2 februari 2002, waar men massaal op afkwam, vooral door de charme van Maxima. Dat gaan we nu weer meemaken. Daarna verandert er niet zoveel en gaan we over tot de orde van de dag.

Er staat ons dus weinig nieuws te wachten?

Nou, ik wil wel eens weten wat hij echt denkt en of hij

Jeroen Snel in een notendop

Jeroen studeerde journalistiek aan de Christelijke Hogeschool in Zwolle. Hij debuteert in 1992 op televisie bij de actualiteitenrubriek van de EO, Tijdsein TV. In '93 begon het programma Twee Vandaag, het huidige Een Vandaag, waar hij de vrijheid kreeg om van alles voor te stellen. Zodoende belandde hij in oorlogstijd in Bosnië, waar moslims en Serviërs elkaar op dat moment beschoten. Een hoogtepunt was zijn interview met Kadhafi. "De Lockerbie-aanslag werd tien jaar na dato wereldwijd herdacht, op dezelfde avond dat mijn interview met Kadhafi bij de EO werd uitgezonden. Het interview werd door CNN, BBC enzovoort overgenomen, omdat ze het toch al over dat onderwerp hadden. Dat was zeker een hoogtepunt".

Vanaf 2000 werd Jeroen ook presentator in de studio, met wederom een memorabele uitzendingen. "Op 6 mei 2002 toen Pim Fortuin werd vermoord kreeg ik dat in de uitzending te horen door m'n oortje. Dat werd een gigantische live uitzending die veel langer duurde dan normaal en werd bekeken door 4,8 miljoen mensen". "In een notendop zijn dat twee dingen die me altijd bijblijven."

In 2004 stapte de EO uit Twee Vandaag en had de omroep een presentator teveel. "Op dat moment dacht men aan een royaltyprogramma, Blauw Bloed, of ik dat wilde doen. Zo ben ik er ingerold. Het was niet echt mijn eigen verzinzel. Maar ik stond er wel open voor". De eerste maanden tot kerst waren een try-out. Die werd verlengd en nu is het programma een begrip. "Ik vind het toch wel leuk. Voornamelijk dat je na een jaar nog steeds niet alles weet. Er blijft iets mysterieus. Je moet een lange adem hebben. Contacten koesteren, vertrouwen opbouwen."

Jeroen Snel is lid van de Vereniging Verslaggevers Koninklijk Huis. Een vereniging voor de serieuzere media, die verslag doet over het Koninklijk Huis. Een paar keer per jaar zijn er ontmoetingen met Willem Alexander en Maxima en de leden van de vereniging. Ze blikken dan terug op de afgelopen periode en krijgen we een kijkje in de agenda voor de komende zomer. "Binnen de vereniging vertellen ze altijd wat extra dingen. Zo zijn Willem Alexander en Maxima in februari op Antarctica geweest. Dit wisten wij al in december, maar dan is het onze code om dat stil te houden, totdat de RVD dat bericht naar buiten brengt. Op dat moment is ons artikel hierover al bijna klaar."

Jeroen Snel; bron: www.eo.nl/db.images/10175094/SNEL_6256.jpg

er zin in heeft. De vraag wat er gaat veranderen wil ik ook aan hem stellen. Hoe anders hij het gaat doen. In het begin zal hij zeker niet teveel veranderen. Hij zal moeten wennen aan de hele situatie en zijn draai vinden. Daarna gaat hij geleidelijk dingen naar zijn hand zetten. Misschien mediabeleid, wat mij dan aangaat. Ze geven nu, vooral in het buitenland, veel interviews. Ik ben heel benieuwd of dat blijft. De koningin heeft gedurende haar hele ambtstermijn amper interviews gegeven. Die zijn op één hand te tellen. Ik hoop dat hij dat wel blijft doen. Dat hij toch beseft dat hij van een andere generatie en een ander tijdperk is.

Hebben we dat nodig als volk; een iets modernere koning?

Natuurlijk. Ze moeten wel meegroeien. Willem Alexander en Maxima concentreren zich ook heel sterk op de nieuwe generatie. Ze hebben nu heel vaak dinertjes op Villa Eikenhorst om toekomstige CEO's te ontmoeten. Mensen waar ze van denken dat ze het ver gaan schoppen. Die nodigen ze uit om te komen eten, om contacten te leggen, maar ook om mensen onderling met elkaar in contact te brengen. Zo weten ze wat er leeft in het land. De kracht van Willem Alexander is ook dat hij betrekkelijk gewoon is. Willem Alexander is in zijn hart een hele gewone jongen die het liefst met jullie een biertje zou drinken ergens in Leiden. Hij wil ook gewoon voetbalwedstrijden kijken en zit bij André Hazes toen die nog leefde. Dat is ook zijn kracht, waardoor hij wat dichter bij het volk staat. Hij is wel koninklijk maar ook gewoon, gewoon

Willem Alexander is internationaal bezig geweest met watermanagement, wat in Nederland natuurlijk een beetje ons stokpaardje is geworden. Gaan we daar nationaal of internationaal wat van terugzien?

Nee, ik denk dat hij dat volledig loslaat en dat dat hoofdstuk dan is afgesloten. Misschien komt er een organisatie die zijn naam draagt, die het verder uitvoert. Hij zit soms in losse commissies, zoals in Nederland met de dijken en de waterhuishouding. En voor de VN is dat weer een ander aspect. Maar ik denk dat dat gewoon ophoudt. Koning is gewoon een baan op zich. En dat zal niet een wateraccent krijgen of zo, dat geloof ik niet. Misschien dat hij nog een keer een waterseminar bijwoont, maar verder moet hij een generalist zijn.

Gaat de rol van Maxima belangrijk worden?

De rol van Maxima wordt heel belangrijk. Veel belangrijker dan bij prins Claus indertijd. Die was zeer ongelukkig met zijn rol en kon niet wennen aan zijn functie. Hij heeft wel van alles geprobeerd en is bijvoorbeeld adviseur geweest van de minister van Ontwikkelingssamenwerking. Dat werd echter al snel politiek en dan werd hij teruggefloten door het kabinet. De ruimte was toen heel beperkt. Ik denk dat die ruimte nu veel groter is en dat Maxima echt een inhoudelijke rol gaat krijgen. Het zal een duo worden dat regeert.

Gaat zij wel de ruimte krijgen om ergens een accent op te leggen?

Ja zeker. Dit accent zal op jongeren liggen. Jongeren in Nederland en in het buitenland.

Hoewel dit natuurlijk niet te politiek geladen kan zijn?

Nee inderdaad, maar zij heeft wel de kracht om daarmee weg te komen. Ze heeft een keer een toespraak gehouden bij de presentatie van een WRR rapport. Toen zei ze: "De Nederlandse identiteit heb ik niet gevonden". Dat is toen verkeerd uitgelegd als 'de Nederlander bestaat niet'. Daar is dan commotie over, maar Maxima legt dat uit en dan is het weer goed. Net als 'hij was een beetje dom'. Willem Alexander had zo'n blunder begaan door te verwijzen naar een brief van een dictator uit Argentinië. Er was veel kritiek en iedereen keek met argusogen naar zijn handelen. Dan zegt zij met haar accent 'dat was een beetje dom' en het probleem is verdwenen als sneeuw voor de zon. Dat is heel knap.

Wat is de toekomst van de monarchie?

Ik denk dat het heel persoonsgebonden is of er een toekomst is voor de monarchie. De eerste taak van een vorst is voor nageslacht zorgen. Dat heeft Willem Alexander inmiddels gedaan. Ik denk dat hij het heel goed gaat doen als koning. Er zullen ongetwijfeld wat incidenten zijn, maar wij zitten de komende dertig jaar nog wel goed. Hoe het daarna zal

zijn ligt er aan hoe Amalia het gaat doen.

In hoeverre zal de politiek invloed hebben op de toekomst van de monarchie?

De politieke partijen hebben het uit het verkiezingprogramma geschrapt omdat het stemmen kostte. 86 procent van de bevolking vindt ons Koninklijk Huis een aanwinst en ziet de functie die het heeft in de samenleving. Als het daarnaast ook geld oplevert door handelsdelegaties is het een win-win situatie. Onze monarchie zal ongetwijfeld soms ter discussie komen, vooral als er uitspraken zijn die ongelukkig vallen. Maar verder denk ik dat er niet veel zal veranderen.

Amalia is nu vijf jaar oud. Zal zij ook in Leiden gaan studeren?

Ja, zij gaat natuurlijk naar Leiden. Juliana ging er al heen en de universiteit is opgericht door Willem van Oranje. Ze moet wel, of ze nou een matige leerling is of niet. Zo is er in het verleden nog wel eens gespeculeerd over de studieresultaten van Willem Alexander. Zijn scriptie, over de reactie van Charles les Gaulle op de oprichting van de NAVO, is namelijk nooit openbaar gemaakt.

Wat is uw favoriete lid van de Koninklijke familie?

Ik vind prins Floris en Aimée heel leuk. Die zijn geen lid van het Koninklijk Huis en maken dus geen aanspraak op de troon. Daardoor zijn ze zo normaal gebleven. Ik noem hen gewoon bij de voornaam. Pieter van Vollenhoven idem dito. Maxima is ook heel sympathiek. Buiten interviews om, als ze niks hoeft te bespreken voert ze soms toch een gesprek met je. Dat vindt ik leuk. Dat oranjevirus is wel gevaarlijk, want je moet toch een beetje objectief blijven.

Zijn we het leukste Koninklijke Huis in Europa?

Ja. Hoewel het in Scandinavië voor de media wat toegankelijker is. Zo kan je de kroonprinses Victoria van Zweden gewoon aanspreken. Dat vind ik bij ons wel jammer. Dus we zijn wel het leukst, maar niet het makkelijkst.

Hartelijk dank voor dit interview.